

1. az də ke.kəs - *of* : az dinə - nə sta.ikər zej emə zə sXrik
2. mənə vrint ez də blumə gə.en bəge.tə
3. tæigə(n)wo.rdəX spinə zə nəmi.e as bə maʃinə
4. grə.avən es lastəX - *of* (*veroud.*) : ləstəX - wærək
5. up da sXip krə.ige zə bəsXymeld bru.ət
6. də sXrə.enwərəkər ə.id e stækskən a.t in zənə vrije
7. də sXipər ləktə zən lypən af
8. in da fabrik es nik(kə) tə zej
9. kum ale. mə kint | e kiŋkə |
10. bə.as tapt a.s fe.r pinte be: | pŋkəs |
11. brɪnd a.s twi.e kilo.u kre.kə | krikskəs - *of* : kritskəs |
12. zəmə mə Xəvə.evə drə. li.təs wə.en gədrunjə
13. a dræ.gdə nə miX bə nə stæk
14. iXəm zəj kne. gəze.ŋ
15. væstənə.evənt wət nimi.e və.il gəve.ət
16. iX bin blæ.e daX med yni məigəgo.en zen
17. iXəm et ni Xədə.a zəj jəj
18. də.ə datə.ə afkumt
19. ən spinəcup - e spinənet - ənə bæstəl vər də spinəcupən af tə doŋ
20. ən muiſ (alpenmutz) - eŋ klak (*met klep*) - vərvə.ət - ən wa.i - eŋ kampərno.lə - ən ə.əX - nə vəs - *of* (*kindert.*) : kikfəs - nə pə.ipəl -
21. dəa kjæ.rəl də+.idən i:ələ wə.liŋk - *of* (*kindert.*) : wə.erəlt - fe.Xtə
22. iX sal uX tm̩kəs Xl.evə
23. məlantu. fə.il a. sXə.əpən afbrə.kə
24. ənən æ.it fan zə li.even ənə ki.er ənə bæ.it Xat
25. gef miX twi.e bri.e sti:ənə - bri.əder - də bri.ətstə -
26. da standbælt stə.ətə.ə nəmi.e
27. də.a man æid e li.evə læk ənə gru.ətən i.er
28. lysəfa:r sz in dən a.iməl ni Xəbla.ivə
29. də sXə.ulkmərə zən bætə mi.əstər nə.e zə zi.e gəwə.əst
30. iX kan təX ni ka.umə və.i dad iX:əri.ət sen
31. də bi.əste dr̩jkə g.ə.re la-.zəmə.al
32. ənə kan:i Xən wærəkə - zəj ke.al du pə:n
33. stek m̩z ənə stal in də.a bæsəm
34. nejə mstə kə.igəls wətə nəmi.e gəspəlt
35. s.la iXəm al twi.e ki.ərən up uX:əro.əpə
36. də.ə pə.er es ni ræ.əp - də zit nəg e wit kjænkən in
37. zə zən əwæ.X nə.e tfalt
38. ze.id ym i.st sə gælt ələpən updo.ŋ
39. ənə zal et nu.ət ni wə.d br̩jə
40. zeš daleft fan ø.r məlek:wæ.ət
41. də man muīt sən vrə. bəsXerəmə
42. in də sXəldə zwymən es Xəvə.ərlæk
43. e.z æ.rəX metat ər stærək es
44. wə.e muīt də.a dælefət - *of* : dælefət - fan emə - æj gə.lə dandər æləxt
45. ələpt m̩z da bet upafə
46. a.zə mætsər esuə vət az e vər.eke
47. zə sprinjə vər et wətstə vər ən wə.dinj
48. də bu.əmsnə.ar zal dəm bu.əm afXrefə - *of* (*jonger*): grefəle
49. do.t i.stər də vinster ənə ki.to.
50. t̩bəgintə tampe vər də vrə.imes - du.əXmes - tləf - də vəspəs -
51. ən sprai - padəgerak - vərsprajə -
52. də səldə.ətən emə da fra.mə-nz a.r ə.ar afXesnæ.je
53. zə və.or ə.id ym zəs jə.ar lə.ətə nə.e tsXə.ul gə.en
54. iXəm ym gərə.əjə van zu.e lə.ət laX dəe tə gə.en
55. və.el vriæzə ze.jə ni fə.ilak e:
56. əs.rə pote zən:i fə.il wəæt
57. də zwa:e stəd m dən əæt (*zegsm. 2 kent dit w. niet*)
58. m miæt est nəX tə kə:t fər bətə bal tə spæ.ilə
59. dəa kəæs Xəfd e klə.er liXt æ
60. ənə truX bətə stæt fan tpeat
61. in də.an tə.ət kəmp Xə. e. a.lə.jə.əre nə də kərəməs
62. də pə.ətər zæ.idə dad ənsi:ər - *of* : ənzə li.vən i.er - vəlmakt is
63. gə za.X miX wəl mə.e gə sprakə tæ.igə miX nit
64. də zwæləmə zylə gən tryk:u.əmə
65. gə.əX də.əndəX metə kə.ətə ni spæ.ilə
66. ə.itə zəX:ə.rə kl.es
67. zənə mətə:r es kapət - e lə.i stil
68. tə.id ənə wærəmən daX:əwə.əst - æn təs ənə zə.ətən ə.vənt
69. da mənəkə lyb:arəvuitʃ
70. də əz əm bæst in də krə.ək
71. iX wə. datə faktə:r ənə bre.ʃ br̩Xt
72. iXəm pe.ən ə mən əæt
73. iX kan mə Xl.eñ dwiazə minsən - *of* : dwiaskəpən - um
74. nə ve.r ø:rə spanə mə tpeat in də nə.f ka.r
75. iXəm əwa kətəsə va vəl də no.əl al
76. də zu.un van də kə.inijk ə.id uX səldə.ət Xəwə.əst
77. wit Xə gi.ənə bu.əXmə.əkər wu.ənə
78. də. ru.əzən emə lajə də.ənə
79. iX:əly.əf ər nik's fan | e wə.ət |
80. et km̩kə waş du.ət i.əsət kəstə du.əpə
81. zən u.ərən æn zən u.əgə lu.əpə
82. ø.r dəXtərkən es mədə kərəfəkə nə də bəs Xə.ən br̩.əmbæ.izə pləkə
83. dəs ən sprə.ut a.tə li.er
84. ənə zætə zən stru.ət u.əpə
85. et fələk səXt nik's anəs as Xəeld æn re.əkdum
86. ynə mənt ez dry.əX fan dən dəst
87. də.a wəX lyp sXı.əf - təs wədər læk də.e
88. iX kəXt fər də klæ.nən ən truməl - *of* : ə tryməlkə
89. də buk es Xəbəstə van ənə kəst in tə slikə
90. zə le.kə was kət æj go.ət
91. in də lumər eš t̩bəstə
92. ənə sXədər muīt Xo.e kuinən y.əzə
93. zykt en̩ nə mənən o.ət
94. iX wi.ət ni wə diXym:uit Xə.ən zə.ə:kə
95. ənə kə.ələ keldər es Xo.e tə tbe.
96. də məlekbo.r makt ənə gru.ətən to.r - *of* (*zegsm. 2*) : to.r
97. iX muīt i.stər vujər in də stal vø.rə
98. mə br̩. was mə.i
99. iX məst əsəblo. trm̩kə vər tə verstæ.rəkə
100. də bu.ətərməlek sz dyn æn zu.r - fikt ym də be tryk
101. wə zə.e dəa pat kuinə vələn up ən ø.r

102. e punt - ...  
 103. ene kum se le.eve gi.enen menen.te lo.at  
 104. in ito.alen zén døa bæregæ de vo: spa:ge  
 105. dæ.Xæ døe up dø.a  
 106. te bu.en emæ ze stak fan de bryX afXeræ.je  
 107. ge muit o.s fa.ileneki.e ku.umæ kør.e  
 108. enes fa la.ivæ gækumæ meden guj bas Xælt  
 109. de da.i es fa by.kena:t Xemakt  
 110. ej getru.dø vra. muit kuine næje  
 111. iXem e. gro.as Xezæ.it - mætwas Xme gujæ ze.at  
 112. de bræ.ar zæ.itat næX tø di:r es fer te bo.a - of  
     (zegsm. 2) : bo.e  
 113. bakæ - iX bak - ge. bakt - e. bakt - bakt e.e -  
     we.e bakæ - - iX baktæ - ge. baktæ - e. baktæ -  
     we.e baktæ - wæmæ gëbakæ -  
 114. be:e - iX be. - ge. be.e - e.e be.e - we.e - of : we -  
     be.e - be.e we.e - iX bej - iXem gëbejæ - bejæ  
     ze.læn oX  
 115. tez e klæ:n mæ tez e fe.en  
 116. ge kuind e. a:rø kre.egæn up de mæt  
 117. ejæ. Xezæ.itat er up miX sal pa.zæ  
 118. de mæt sæ.idæ dat er gæla.ek a:  
 119. de weare ve.ef præ.eze  
 120. ondær dean æ.ek ligæ va.il i.ekels  
 121. twæ.ater zal go.en zæjæ - tsæd al -  
 122. du.i es næXræn - tes næX mør i.est Xemæ.it -  
 123. majenæ:s mæ.akæ ze me næn dæjær van en a:r  
 124. da bymekæ zal dø mujelækuinæ wasæ  
 125. de pastu.er e. Xujæ we.en  
 126. de datfæn emæn u.ø a:t a:s afXerænt  
 127. de mæ.læk spritst a.ten e.ar van de kuj  
 128. de kæster la.t (bijna : la.t) fer de kra:se  
 129. de bæres fan de kræ.wægæl by.gæ van tXewiXt  
 130. zumigæ mænæsæ snytæn æt up  
 131. zæmen ym bla:t æj græt Xæslægæ  
 132. de su:sæ e. bækæ fla:a  
 133. de sny.ef læ.itik  
 134. tes en y.wæXæ.e tæ.i daguX næX:æzen em  
 135. ny.epræ.ert wat nu. en i.el ny.ef stat  
 136. do.øj - iX do.øjet - ge. do.øwet - e.e do.øet - we  
     do.øjet - ge.le do.øjet - ze. do.øjet - iX dæ.iæt -  
     ge. dæ.iæt - e. dæ.iæt - we de.ænet - ge.le de.ænet -  
     ze.le de.ænet - de. iX dat - dad e. et mar dæ.i -  
     da selæt mar en dæ.jæ -  
 137. du.epræ - e du.epræklæt - de du.eprænt  
 138. dæsæ - e. dæst - e. dæstæ - e je. Xædæsæ - of (2) :  
     Xædæsæ  
 139. biyæ - iX biy - ge biyæ - e biyæ - we biyæ - ge.le  
     biyæ - ze.le biyæ - biyæ e. - biyæ e. - iXem gëbiyæ  
 140. Locale landmaten : en ruj (= 5 a.) - e daXmæ.el  
     (25 a.) - e buindær (1 ha. ; vroeger 90 a. ongeveer).  
 141. Waternamen : de po.anašbe.ik (Paanhuisbeek).

*De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is a:tXæ.o:re*

*De inwoners heeten de manæ van a:tXæ.o:re*

*Hun bijnaam is de wørækærs (= de werkers, verleden deelwoord van werken is gëwørækæ)*

*Aantal inwoners op 31-12-34 : 874.*

*Taaltoestand.* Outgaarden en Zittert-Lummen waren vroeger één gemeente. Outgaarden was steeds een afzonderlijke parochie met eigen kerk en school. Was voor de Fransche Overheersching zelfstandige gemeente. Werd dan één gemeente met Zittert-Lummen tot ongeveer in 1920 de scheiding kwam tot volledige voldoening van Walen en van Vlamingen. Zittert-Lummen is Waalsch met wel hier en daar enkele Vlamingen. Het gansche grondgebied van Outgaarden is uitsluitend Vlaamsch. Waalsche vrouwen gehuwd met inwoners van Outgaarden kennen weldra het plaatselijk dialect. Er zijn hier geen afzonderlijke wijken.

Fransch hoort men hier weinig, wel Waalsch van uit de naburige Waalsche gemeenten.

Outgaarden is een landbouwgemeente.

Een 30-tal menschen gaan elders werken (Hoegaarden, Tienen).

*Zegsliden.* 1. Maas Albert ; 63 j. ; landbouwer-burgemeester ; hier geboren ; V. van hier, M. van Hoegaarden ; heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.

2. Nitelet Marcel ; 12 j. ; scholier ; te Hoegaarden geboren hier van zijn eerste jaar ; V. van Kumtich, M. van hier ; heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.